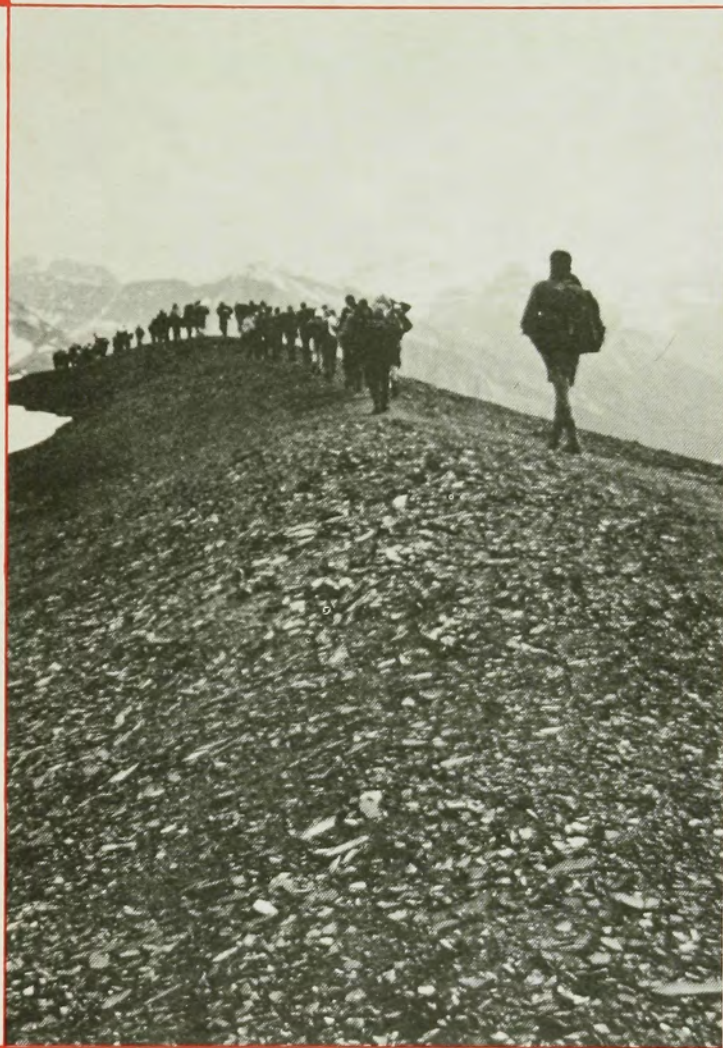

КВІТЕНЬ 1978 APRIL

ЮНАК

ПОВІДОМЛЕННЯ

Англомовні праці Українського Академічного Видавництва — найкращий подарунок для ваших приятелів. Закупіть книжки:

Дмитро Чижевський:

History of Ukrainian Literature: From the 11th to the End of the 19th Century. 1975. 696p. \$15.00

Данило Струк:

A Study of Vasyl' Stefanyk: The Pain at the Heart of Existence. 1973. 200p. \$8.50

Любомир Винар і Орест Субтельний:

The Diary of Erich Lassota von Steblau, 1594. 1975. 148p. \$9.00

Микола Куліш:

Sonata Pathetique. 1975. 120p. \$7.50

Пантелеймон Куліш:

The Black Council. 1973. 125p. \$7.50

Валерян Підмогильний:

A Little Touch of Drama. 1972. 191p. \$7.50

Юрій Луцький:

Modern Ukrainian Short Stories. (Parallel Ukrainian and English texts). 1973. 228p. \$8.50

Ігор Каменецький:

Nationalism and Human Rights. (consists of contributions by fourteen authors). 1977. 246p. \$15.00

ORDER FROM: **UKRAINIAN ACADEMIC PRESS**

(A Division of Libraries Unlimited, Inc.)
P.O. Box 263
Littleton, Colorado 80160

УВАГА! УВАГА!

Усіх тих, що надсилають до "Юнака", "Готуйсь" і "Пл. Шлях" будьякі інформації та світлини чи дописи, дуже просимо подати повне ім'я та прізвище особи, що до неї стосується дана інформація, курінну приналежність, місце замешкання, дату, коли дана подія заіснувала тощо. Світлини просимо завжди підписати на звороті чи іншим способом зазначити до кого і чого вона відноситься.

Посилаючи світлини для поміщення, вибирайте чорно-білі та ті з кольорових, які мають чіткі контрасти.

Редакція

ПОМОЖІТЬ НАМ зробити "добре діло" і перешліть

дарункову передплату

для зразкових, але незаможних юнаків та юначок, особливо з європейських та південно-американських країн. Вони бажали б дістати та читати «Юнака», але самі не можуть собі його передплатити.

Адміністрація

ПЛАСТОВА КРЕДИТИВКА в Торонті

на корисних умовах

- дає **ПОЗИКИ**
та
- **приймає ОЩАДНОСТІ.**
- Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.
- **Урядові години:**
вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto 21, Ont.
Phone: 769-9998

Пластуні і Пластунки в Торонті!
СКЛАДАЙТЕ
СВОЇ ОЩАДНОСТІ
у Пластовій Кредитівці!

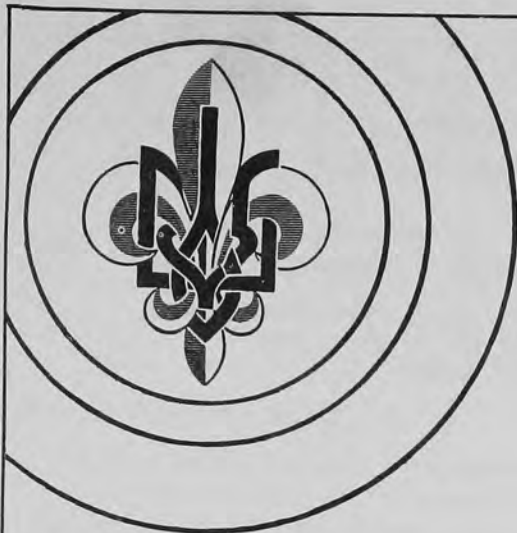
Від 1 січня 1978 р. річна передплата "Юнака" коштує: США і Канада — \$10.00; Австралія — рівновартість 10.00 амер. дол.; Австрія — 100 шилінгів; Аргентина — 10.00 пезів; Німеччина — 15.00 нім. марок; Франція — 15.00 франц. франків; Італія — 2.000 лірів. Велика Британія — 2.00 фунти
Ціна одного числа \$1.00.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2150 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 1M8, Canada Tel.: (416) 769-7855

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: **YUNAK MAGAZINE.** 2150 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 4V7, Canada — Canada.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave, Babylon, N. Y. 11702, U.S.A.

Second class mail registration number 2185 ● Printed by Kiev Printers Ltd., 860 Richmond St. W., Toronto 3, Ont

"Юнан" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видає Головна Пластова Булава.

Редагує колегія.

Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович.

Члени редакційної колегії:

пл. юн. Андрій Винницький.

пл. сен. Тоня Горохович.

гетьм. вірл. Ксеня Одежинська.

пл. юн. Всеволод Онишкевич

ст. пл. Юрій Павлічко.

пл. сен. Олександра Юзенів.

ЗМІСТ

2	Христос Воскрес! До Христа	Віра Вовк
3	Микола Міхновський — ідеолог державности України	Подруга Гребля
4	Звернення Головних Булавних до Юнацтва	Л. Крупа, П. Содоль
5	Великдень у Києві	Р. Нупчинський
6	Українські політв'язні відзначають День Солідарности	Е. Сверстюк
	Честь	Б. Мазепа
	Весна, Юначе!	
7	Дещо із звичаїв і пісень у Великодній піст	За І. Ігнатуком
		Н. "Наш Світ"
8	Легенда про писанку	С. Караванський
	Блажен, хто в серці...	Г. Подолянка
	Складу обітницю	
	Сучасні визначні українці (економія)	Х. Сохоцька
	Юрій Поліщук	Якір Ч. М.
10	Незабуття подія	
11	Про пластунок, що розпочали водне пластування	"Чорноморна"
		**
13	Популярність писанки не має меж	
13	Урядове оголошення	
16	Параскевія (Ася) Чмола	Братчик Славко
18	Із пластових зайнять (Тереновий марш)	Н. Соневицька
19	Дещо про таборовий виряд юнацтва на МПЗ-78	Ю. Даревич
22	Хроніка	
27	Датни на пресфонд і Замість квітів на могили	

● **На обкладинці:** Пластуни мандрують на "Стенці обрію" у Снялятих Горах 1966 р. Фото: ст. пл. Олег Кандиба.

● **Ілюстратори цього числа:** пл. сен. Дарія Даревич, ст. пл. Люба Мазяр, пл. сен. Володимир Пилишенко, п. Марія Шкурка.

● Усі редакційні матеріали слід слати на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

ЮНАК

КВІТЕНЬ 1978 Ч. 4 (175) РІК XVI

Інтеріональне стандартно-серійне число,

0044-1384

Віра Вовк

ДО ХРИСТА

Вже стільки літ, як люд мій безупину
Підносить хрест раменами Симона
І давить дерево, і пече корона
Моїх братів, розп'ятий Божий Сину!

Вже стільки літ! І сестри — як калина
Ідуть сумні крізь будяки й тернину,
Щоб дати — їм Вероніки хустину.
Вишивану в передсвітні години.

Громи б'ють мідні, тнуть холодні тучі.
Роздертий килим вівтаря багріє.
Настав вже час, клекочуть Богом хвилі!

...І діви, що олій несуть пахучий,
В трираменний свічник закам'яніють,
Як знайдуть білий цвіт в пустій могилі.

НАЧАЛЬНОМУ ПЛАСТУНОВІ — ПЛ. СЕН ЮРІСВІ СТАРОСОЛЬСЬКОМУ,
ГОЛОВНІЙ ПЛАСТОВІЙ РАДІ, ГОЛОВНІЙ ПЛАСТОВІЙ БУЛАВІ,
КРАЙОВИМ ПЛАСТОВИМ РАДАМ І КРАЙОВИМ СТАРШИНАМ,
СТАНИЧНИМ ПРОВОДАМ, ПРОВОДАМ ПЛАСТПРИЯТУ
ТА УСІМ ПЛАСТУНКАМ І ПЛАСТУНАМ У СВІТІ,
а зокрема Пластовому Юнацтву, Співробітникам і Передплатникам
«Юнака»

З РАДІСНИМ ПРИВІТОМ

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

**НАЙСЕРДЕЧНІШІ ПОВАЖАННЯ
ГЛИБОКОЇ ВІРИ В ПЕРЕМОГУ ДОБРА І СВІТЛА,
ВИТРИВАЛОСТІ У СЛУЖБІ БОГОВІ Й БАТЬКІВЩИНІ**

найсердезніше бажає
Редакція і Адміністрація «Юнака»

Микола Міхновський
— ідеолог державности України

"Ми виголошуємо, що ми візьмемо силою те, що нам належить по праву..."

Микола Міхновський

Дорогі Подруги і Друзі!

Я завжди радію, коли зустрічаюсь з тими юначками й юнаками, які "живуть з Україною і Пластом". Якось зустрілася принагідно на вулиці з Танею, а вона вже здалека:

— Подруго, чи можете нам допомогти роздобути матеріали про Миколу Міхновського? Чи завтра зможете заглянути до домівки?

Коли ж зустрілися в домівці, Роман уже знав дещо про Міхновського — нашого першого націоналіста, бо прочитав його есей "Самостійна Україна." Він і почав:

— А я кажу, що українська національна революція почалась вже 1891 року на Тарасовій могилі, коли Іван Липа, Микола Байздренко, Михайло Базькевич (усі три з Харкова) та Віталій Боровик (з Києва) заворожені силою духа, яка пливла до них із сторінок "Кобзаря", що його вони читали на могилі під шум Дніпра, немов відчувачи присутність живого пророка біля себе, присягнули, що віддадуть "все для України! Все, що може дати світ і людська воля!"

— А хіба Міхновського з ними не було? — здивувались Микола і Христя.

— Не було. Він пристав до них згодом і став головою Київського "Братерства Тарасівців" — організації, яку вони за почином Міхновського створили, — продовжував Роман. — Студенти Міхновського дуже любили, поділяли його ідеї. Він став їхнім провідником.

— А що саме робило "Братство Тарасівців"? — поцікавився Андрій.

— Я не міг довідатися про це й про життя Міхновського з брошури та передмови до неї Шаяна. Чи можете нам, Подруго, щось про це розповісти? — звернувся до мене Роман.

На жаль, мало і я знаю про цю небуденну постать. Не маємо навіть життєпису. Ось скупі дані: Народився в селі Турівка біля Прилук в родині священика (1873). Після закінчення Київського університету став адвокатом, обороняв наших селян перед надужит-

тям поміщиків-росіян. Він дуже активний громадський і політичний діяч, предвісник українського націоналізму. Організував військо Української Народної Республіки. 1 травня 1917 р. скликав біля Києва військовиків. У промові закликав їх стати на боці української влади. Учасники цього свята з прапорами й музикою вмаршували до Києва сповістити російську військову владу про творення української збройної сили. У травні 1917 скликав у Києві Перший Всеукраїнський Військовий З'їзд. У ньому взяло участь 700 представників від військових організацій. Вони репрезентували 1,580,702 українських вояків. Після з'їзду створилися полки, прибравши українські назви: полк ім. Мазепи, П. Полуботка та ін.

— І звідки у нього могла взятися така національна свідомість і таке політичне вироблення? — запитали нараз Андрій і Христя.

— Мабуть з того, що виростав з "Кобзарем", — поспішив сказати Роман. — Мені часто згадує дідусь, що література була джерелом української свідомості і патріотизму для тодішніх українців. — Уявляєте — продовжував з запалом Роман — Міхновський у есеї "Самостійна Україна" сказав, що добро і щастя народу можливі тільки у власній державі. Як він обурювався, "яким правом — казав — царське правительство видає для нас закони, універсали та адміністративні засади?" Як він гостро домагався прав для України! Його вислови обурювали росіян. І тому в 1924 році, коли він, перебувши кілька років на Кубані (працював там в кооперативі й у школьництві), прибув знову до Києва, його большевицьке ГПУ (поліція) арештувало. Не маючи підстав судити, випустило, але кілька днів після того знайшли його мертвим у саду. Є здогади, що його смерть — це не було самогубство, але злочин большевиків.

— Така доля наших великих людей. Скільки їх відійшли непомітно з життя?! Так мало ми знаємо про їх ролі в житті народу, про їх творчість, — зідхнувши сумно, додали Микола й Роман. Додали і я своє: — А у їх житті стільки краси і духового багатства!

Тому й ця гутірка в "Юнаку".

Скоб!

Подруга Гребля

ЗВЕРНЕННЯ ГОЛОВНИХ БУЛАВНИХ ДО ЮНАЦТВА

ДОРОГІ ЮНАЧКИ! ДОРОГІ ЮНАКИ!

У цьому році припадають знаменні роковини — 60-ліття відновлення Української Державности та 65-ліття Пласту.

Перші — це метрика нашого національного відродження, а світове його відзначення вказує на те, що всупереч усім історичним і політичним перепонам ми ніколи не відречемось від Богом даного нам права на самостійне державницьке життя.

Відзначування 65-ліття Пласту говорить нам знову ж про те, що пластова ідея завжди актуальна та жива. Бо від часу заснування Пласту багато завірюх прошуміло світом, багато змінилося, однак пластуни як тоді, так і тепер не перестали шукати в світі правди, добра і краси. Бо чи можна справді бути щасливим без любови Батьківщини, своїх друзів, без пригод та радости поборювання неვიгод?

Ці важливі роковини відзначуватимемо питомим для нас, пластунів, способом, при нагоді Міжкрайової Пластової Зустрічі — 78, яка відбудеться вже за кілька місяців. Вона в розгарі підготовки, тож питання до Вас, Юначки і Юнаки, бо це головню Ваша, юнацька зустріч.

Чи почали вже готуватись? А найважливіше — чи є запал у Вас?

Чи манять Вас Скелясті гори, чи кортить поборотися з труднощами?

Чи є бажання відновити давні та нав'язати нові вузли дружби з юначками та юнаками інших країн? Якщо так, то час готува-

тись! Кажуть, що коли є ентузіазм до діла, то знайдеться спосіб і засіб реалізувати його.

Бачимо неодне зажурене личко, бо ця зустріч пов'язана з поважними коштами. Але скажіть — нащо вчимося, що:

пластун зарадний,
пластун ощадний? І нащо існує
пластовий заробіток?

А на те, щоб не обтяжувати тільки батьків, але самому, самій уможливити собі участь у зустрічі. Є способів для цього багато. От хоча б деякі з них індивідуального, гурткового або курінного заробітку:

- відгортання снігу,
- домашня поміч, порядкування,
- виконання весняних робіт у городах,
- миття вікон, кошення трави,
- піклування дітьми (бейбі сїтїнг)
- миття авт
- продаж печива, писанок, ручних робіт тощо.

Працю на кілька годин тижнево можна знайти, подаючи оголошення в крамницях, бібліотеках, шкільних бюлетенях, місцевих газетах. Попробуйте і напишіть нам, які успіхи матимете. Може, інші скористають з порад.

Тож бажаємо фантазії, ентузіазму та співпраці!

Ваші

Люба Крупа
гол. б-вна УПЮ-ок

Петро Содоль
гол. б-ний УПЮ-ів

“Центр Нам'яної
Диної Природи”
у південно-західній
Алберті

ВЕЛИКДЕНЬ У КИЄВІ (Зі споминів очевидця)

Українські врочисті свята мають стільки краси й принади, що кожному з нас залишають незабутні спомини. Все, що діється в часі свят, глибше вбивається в пам'ять, і тому не диво, що багато пишеться споминів, зв'язаних з Різдом чи Великоднем.

Пригадався мені Великдень 1920 року, який я святкував у нашій столиці, у Києві.

Українська Галицька Армія стояла тоді в сполучі з большевиками на польському фронті. Начальне Командування фактично не існувало, а те, що остало, містилося в Києві. Звідси і я, придлений до пресової картири, знайшовся в столичнім місті України.

Весна того року була рання і тепла. У Великодню Суботу беззоряна, тепла ніч повисла над Києвом. Все ж без уваги на війну, голод і неспокій відчувалося, що надходить свято. Місто оживилося, чути розмови, хоч притишені; чути кроки, хоч і обережні. Ми ждемо на балконі нашої кімнати на північ. Опівночі вдарять дзвони в усіх церквах Києва і сповістять Україні, що Христос Воскрес. Ждемо і ждемо й не можемо дочекатися.

Нарешті в Софійському Соборі бамкнув дзвін: один, другий, третій. Металеві звуки продерли нічну тишу й радісним гомоном розлилися над містом. За Софією відізвалася Лавра, за Лаврою Володимирський Собор, далі Михайлівський, а за Михайлівським пішли інші. Величезний хор дзвонів розколихав тихе повітря, залив по береги вулиці і хвилю вдарив під хмари. А нарешті між них вбився, як таран, могутній бас найбільшого київського дзвону з Софії.

Не пам'ятаю могутнішого враження у своєму житті.

Стосотним гомоном,

Стосотним стогоном

Заграли дзвони...

— Христос Воскрес! — гудів нам великий дзвін. — Христос Воскрес! — співала сотня менших дзвонів.

— Христос Воскрес! — сказали ми собі з якимось дивною радістю в душі.

І пішли в Софійський Собор. А в Софії нині справді Великдень: українці відбирають церкву москалям.

На церковному подвір'ї тьма тьменна народу. Українці скоріше заступили церкву і відпихають москалів.

— Не дамо! — кричать. — То наше!

— Ідіть собі в Москву! — вигукне хтось.

Напереді всіх поважний о. Липківський, митрополит Автокефальної Церкви. Заступив грудьми двері й не пускає.

І не пустили.

Москалі пішли правити до маленької каплиці побіч.

А Софійський Собор заяснів тисячними вогнями і почалася відправа українською мовою.

І всміхнулася на Нерушимій Стіні тисячолітня ікона Богоматері. І підняв гордо чоло вгору Архистратиг Михайло. І поблагословив народ Угодник Миколай.

У Київському Соборі святкували Великдень не невідники, не раби...

(За У. Г. з 1925 р.)

Пластун є ошадний...
...добре також коли щадить в українській установі
нагоду до того дає: Кредитівка "Самопоміч"
558 Summit Ave., Jersey City, N. J. 07303

Українські політв'язні відзначають 12-го січня — День Солідарности

Із "Хроніки поточних подій" ч. 45, що продісталася на захід і що її винятки ми читаємо в українській пресі, довідуємося, що наші політичні в'язні тюрем і таборів не забувають про День Солідарности, який проголосив Вячеслав Чорновіл у 1972 році.

12-го січня 1977 року в'язні концентраційних таборів у Мордовії відбули одноденну голодівку. Учасники голодівки вимагали звільнення українських політичних в'язнів і припинення репресій за національні переконання. Голодівку вели українці: Михайло Осадчий, Іван Гель, Валентин Мороз, Святослав Караванський, о. Василь Романюк, Данило Шумук (усі з 1-го табору), Вячеслав Чорновіл, Василь Стус, Микола Овсієнко, Роман Семенюк, Константин Діденко, Артем Юськевич, Ігор Кравців, Ірина Стасів-Калинець, Стефанія Шабатура, Оксана Попович, Ірина Сенік. Крім того, голодівку вели також неукраїнці: євреї, вірмени, росіяни, туркмени, литовці. Того ж дня росіянин В. Осіпов написав заяву, в якій навів список 40 відомих йому українських в'язнів і назвав злочином насильне відірвання політв'язнів від їхньої рідної мови і національної культури.

Також у трьох інших таборах Мордовії були проведені одноденні голодівки солідарности.

Євген Сверстюк

ЧЕСТЬ

Не приходь до мене в снах —
тут глухі, безпросвітні сні.
Не тулися в моїх думках —
я тікаю і сам від них.
Хочу знати, що десь там є
недосяжно далекий світ,
де сонце тобі встає,
в росі усміхається світ.
Уявляю тебе весь час
на високій горі Дніпра,
де в осіннім промінні раз
нам примарився білий храм.
Ти стоїш на молитві з дитям,
де жевріє мій спадок — зесть.
Облітають хвилини життя.
Тільки пам'ять. І білий хрест.

Богдан МАЗЕПА

ВЕСНА, ЮНАЧЕ!

Із збірки «ЗОЛЯНА ДАЛЬ»

Іди крізь день пахугими полями,
Дивись в блакить, барвисту далезінь,
Натийся вітру спраглими устами,
Простуй туди, де легко тане тінь.

Твій дух міцний, орлиний, юний друже!
Всесильна юнь у цей бадьорий час!

Ти навіть можеш у брудній калюжі
Знайти іскристе золото, алмаз.

Піди у даль! Позуй весняну ліру!
Що грає радістю і зве тебе: «лети!»
Люби життя. Покинь гірку зневіру.
Линь до висот — до світлої мети!

Дещо із звичаїв і пісень у Великодній піст

Напевно не багато наших читачів знає, що час Великоднього Посту був зв'язаний у нашому народі не лише з різномірними звичаями (залежно від частин України), але також і з дуже оригінальними співанками-веснянками. У протилежності до гагілок-веснянок, які співають на сам Великдень і після нього, ці пісні були сумні, навіяні тугою за кращим майбутнім і звичайно описували долю дівчат, що їх співали.

Посередині Великого Посту дівчата виходили надвір, сідали на жердки і виспівували такі веснянки, які своїми сумними мелодіями та змістом витискали у слухачів сльози.

Хлопці у тому ж часі пізнім вечором паляли в центрі села соломі і стрибали через вогонь, "проганяючи" таким чином піст із села. Вони теж ходили по селі та мазали фарбою або глиною чи вапном вікна, двері чи стіни хати, де мешкали дівчата. Увечорі, коли мали злість на якусь дівчину, то входили до хати і кидали на середину горщик з попелом. У хаті піднімалася страшна курява.

Дівчата у Великий Піст не носили кольорових, яскравих стрічок, а також квітів.

Але як бачимо, навіть сумний і поважний час великоднього Посту був у нашій народній обрядності получений з піснями й іграми, які нагадують інші свята. Ось вам дві з цих веснянок, що їх співали у Великому Пості на Підляшші.

Рано, нам рано, раненько

Ой ти яблунько гоулякувата,
Рано, нам рано, раненько,
Чого так довго стоїш, не цвितеш
Рано, нам рано, раненько?
Ой стою, стою, час переязду,
Рано, нам рано, раненько,
Час-пора, прийде, то я зацвиту,
Рано, нам рано, раненько
То я зацвиту, яблучко зроджу,
Рано і. т. д.
Яблучко зроду червонобоне,
Рано і. т. д.
Ой ти дівчино, ти молодая,
Рано...

Ой ти дівчино, ти молодая,
Рано...
Чого ж так довго в батенька сидиш,
Рано...
Ой, сиджу, сиджу, час переязду,
Час-пора прийде, то я зацвиту,
Рано...
Як замуж вийду, хвалити буду,
Рано...
З ким жити буду, що нема роду,
Рано, нам рано, раненько.

Кличе мене мати

Кличе мене мати до домоньку кличе,
А я відаю, чого вона хоче.
Я додому не поїду!
Хоче мене за старого вдати,
А я не вмію постіленьки слати —
Я за нього не поїду!
Перекинуся я шукою-рибою,
Ой то пограю далеко з водою —
Я за його не поїду!
Ой моя сестрінко, вишивай хустоньку,
Бо вже прийде старий до шлюбоньку —
Вже я його не збуду!

За І. Ігнатюком

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДОРОЖІ
Р. ГРИЦИНИ
Astro Travel Service

2204 BLOOR ST. WEST — TORONTO 9, ONTARIO
Telephone: 766-1117

- Полагоджує всі справи у зв'язку із спровадженням рідкі з України та інших країн Східної Європи.
- Продає квитки на всі літунські, корабельні та автобусові лінії світу.
- Нотаріально завірює всі потрібні документи.

ЛЕГЕНДА ПРО ПИСАНКУ

Постало багато легенд у зв'язку із смертю і Воскресенням Ісуса Христа та з тяжким переживанням Матері Божої, як наприклад — “Мати Божа у Пилата”, “В дорозі на Голготу”. Але одна з легенд, яка зродилася у радісний ранок Воскресення Ісуса Христа, пояснює нам, звідки взялися на писанках така райдужна кольоритність і така неповторна краса орнаментів (взорів).

Ось ця легенда.

У неділю раненько Мати Божа йшла до Божого гробу, несучи в кошичку зварені яйця, щоб їх дати кільком жінкам, які мали прийти до гробу Ісуса й намастити оліями тіло померлого (Мироносиці).

Їй назустріч поспішно прийшла Марія Магдалина і схвилюваним голосом сказала:

— Радуйся, Маріє, Христос Воскрес!

— Христос Воскрес? — здивованим шепотом повторила Мати Божа, і гарячі сльози радості покотилися рясно по страдальнім лицю і спадали дрібними краплинами на яйця в кошику, покриваючи їх прекрасними кольоровими зорами.

— Христос Воскрес! — поздоровляла радісно Мати Божа зустрічних людей і давала кожному покриті чудовими зорами яйце-писанку, як вияв своєї радості, любови, як символ Воскресення.

І так з того часу походить цей гарний звичай дару. Дати на Великдень близьким особам писанку — це вияв радості і любови.

Н

“Наш Світ”

Г. Подолянка, пл. сен. Чп.

СКЛАДУ ОБІТНИЦЮ

Христос Воскрес! І крашанки: цок-цок...
Б'є с-рце дзвона в сонці золотисте,
з підсніжників сплітаюги вінок,
прикрашують головки урогисто
дівчатка й вужи ком поміж хати!
Співають і «зозуленьку» й «голубку»,
і «коструба» співаєш з ними ти.
Збираєш кольорові шкаралупки

У пахощах Великий День наспів.
Вербові базьки: не барися, весно!

С. Караванський

Д-рові Чингенкові на Великдень 1975р.

Блажен, хто в серці доброту
Проніс, як тут святу хоругву,
Немов огню спасенний вуглик,
Що родить жар і теплоту,

Хто зерез всі терни життя
І крізь гарязку заробітну
Ясну як блиск проніс молитву,
Що вгить живого співзуття:

Напитись спраглому подай
І поможи їти слабому,
На глум злобителю лихому
Сиріт без захисту не дай!

Молюсь і я, щоб довгих літ
Послав Вам Бог на творгій ниві:
Продовж, о небо, дні щасливі
Усім, хто топить Візний лід!

30. 4. 74

Сосновка

Леся Храплива

ВЕЛИКДЕНЬ

Прийшов Христос у лагері на Свято.
Немов при Гробі — варта занімала.
Прийшов ділити мугеницьке тіло,
Мов паску — хліб невольнигий ламати.

Прийшов Живий — три писанки в долоні,
Жевріли сонце й місяць в узголові.
З пробитих рук краплинами любови
Косьмацькі зіжки розцвіли зервоні.

Під небом голубим співа без слів
пташина сіра пісеньку воскресну.

і укладеш радісний привіт,
клякнувши біля церкви на мураві:
Христос Воскрес! Нехай погує світ,
що Він, Воістину, Воскрес у славі!

Обітницю на соняшний піднос
складу землі подільській за морями:
завжди співатиму Воскрес Христос
лиш мовою горнозему і мамі!

СУЧАСНІ ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ

Економія

Юрій Поліщук

Здається, Америка не була б Америкою без славної Wall Street з біржею Stock Exchange чи без хмародерів, які вирости як приміщення для великих банків і компаній. Це цікавий і важливий економічний живчик цієї країни і посередньо — цілого світу.

Тож приємно знати, що заступником президента одної із п'яток найбільших фінансових установ у США є українець і то ще колишній пластун — Юрій Поліщук.

Централа його компанії — Мельон Банк знаходиться у Піттсбургу, у так званому "Золотому Трикутнику", де на маленькій площині 28 велетнів американської індустрії мають свої головні бюро.

Пан Поліщук став заступником президента, спеціалістом від інвестицій у дуже молодому віці 42 років. Т. зв. "траст" компанії — це інституції уповноважені адмініструвати маєтками своїх клієнтів. Клієнтами є одиниці, родини або компанії, які довіряють свої грошеві фонди під розпорядження такої "траст" компанії. Між клієнтами пана Поліщука є Джеренал Моторс, Вестінггауз, Галф Ойл ітп. Він із своїми 11-ти економістами-співробітниками адмініструє 6 і пів мільярда доларами з

тих 15 мільйонів, що є розпорядженні його компанії. Його завдання — побільшувати ці фонди купуванням уділів і бондів. Це велика відповідальність, це світ швидких постанов і постійного нервового напруження.

Юрій Поліщук здобув високу освіту на університеті Мек Гілл у Канаді і тепер часто дає гостинні лекції на університетах. Але особисто він вважає, що студії є тільки підготовкою до такої праці, а успіх у ній може забезпечити тільки особлива розсудливість та вміння передбачувати можливості. Він сам читає денно 6 газет тому, що мусить точно орієнтуватися у соціо-політичних змінах у світі.

Молодим читачам "Юнака" радить п. Поліщук не боятися такого звання, як він має. Якщо вас цікавить фінансовий світ, здобуйте якнайкращу освіту, читайте завчасу фінансові журнали і газети, такі як "Wall Street Journal" чи "Financial Post" у Канаді.

Якщо лиш можливе, кінчайте подвійні студії отримані з правом, напр. економію і право чи адміністрацію і право.

Економія — це вимогливе звання, але й приносить багато вдовolenня. Юрій Поліщук розуміє проблеми молодих людей, які не знають, яку професію вибрати, бо сам брав спершу до уваги студії інженерії і філології поки вибрав світ фінансів.

Якщо ви думаєте, що економісти тільки сидять і рахують, то помиляєтеся. Математичні проблеми тепер розв'язують машини. Праця пана Поліщука вимагає багато подорожей (останньо він був у Саїді Арабії), участі в міжнародних економічних панелях, публікації статей.

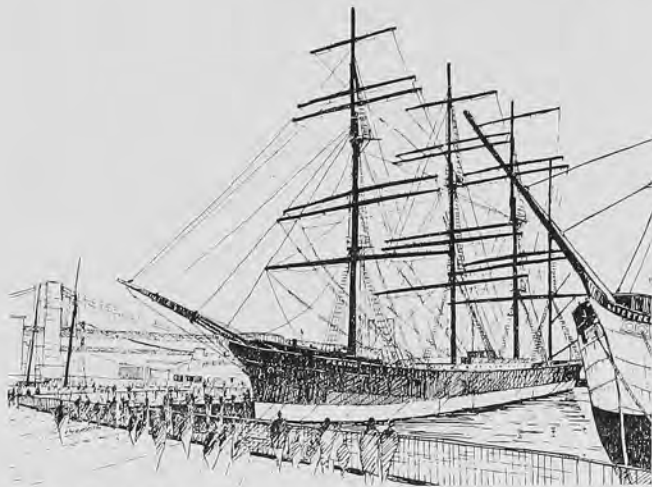
У вільному часі він їздить на лежачих, плаває, збирає марки. Ці зацікавлення він має ще з юнацьких часів свого пластування у Німеччині. Він був членом гуртка "Тигри" в Ашаффенбургу, курінним III куреня у Ваєрні і з одним з перших 11-ти юнаків, що здобули ступінь пластуна-скоба у Німеччині, після віднови Українського Пласту. Приємно згадує він також свої роки у війсьній флотії Канади, де служив як лейтенант у роках 1954-61.

Наші приятелі англосакси кажуть, що за кожним мужчиною, що багато осягає, стоїть жінка. Ми трохи змінимо цей вислів і скажемо, що **поруч** Юрія Поліщука стоять дві жінки — дружина Оля і маленька доня Олександра.

Гратуємо його з дотеперішніми успіхами і знаємо, що їх буде ще багато в майбутньому!

Христина Сохоцька

Незабутня подія

Корабель "Пекінг", на якому відбулося посвячення прапорів "Чорноморців"

Юнак Андрій прижмував очі... Все таки він виразно бачив, немов по синьому небі хтось писав огненними буквами слова, що закарбувалися чітко в його юному серці пластуна...

"Оцим переймаю на час посвячення двох Курінних прапорів Чорноморців вітрильний, чотиримаштовий корабель "Пекінг", символічно змінюю назву на "Святий Юрій Побідоносець" і передаю його в склад Чорноморської Фльоти Української Народної Республіки, щоб звеличати святого Юрія Переможця, Патрона Українського Пласту, у його 65-ліття та віддати САЛЮТ лінійному флягманському кораблеві Чорноморської Фльоти цієї ж назви, з якого вийшов 29-го квітня 1918 року у севастопільському порті о годині 16-й сигнал-наказ:

ФЛЬОТИ ПІДНЕСТИ УКРАЇНСЬКИЙ ПРАПОР...

Юнак Андрій стояв на струнко, і видавалося йому, що він є моряком могутнього кружляка "УКРАЇНА", що пливе "на всю повну" до сходячого сонця волі, що піднімалося на обрію Чорного моря... Він ще чув моряцький свисток, вперше у своєму житті, і наказ піднести знамено Української Чорноморської Воєнної Фльоти на щоглу... Знамено — біле полотно з синім хрестом, а в першій четверті на синьожовтому тлі тризуб з хрестом. Скигли морські чайки над щоглами; знамено підносилося маєстатично все вище і вище... Мор-

Почесний Капітан "Морський Вовк" — пл. сен. Яро Гладний

ські пластуни у білих беретах співали голосно "Ще не вмерла Україна"... У сяйві сонця виднів тризуб — його улюблений державний герб України, і такий же був на почесному місці в його кімнаті... В думках Андрія блискавкою промайнули важливі історичні події українського народу — події, де від найдавніших, ще княжих часів українці били своїх ворогів, події, що спалахували вогнем гордості і сили, як завжди оповідав йому батько. У тих битвах героями були його предки, від прадіда протягом століть до останніх боїв Української Повстанської Армії під проводом Чорноморця Романа Шухевича — Генерала Тараса Чупринки, з яким був як старшина його дядько, а другий, студент теології, у Першій Дивізії Української Національної Армії, що впав на полі слави під Бродами... Ось у наказі прочитано імена тих Чорноморців, що в числі 22 віддали життя за друзі свої...

Оце минає 50 років, як 10-ий Курінь УПС

“Чорноморці” був закладений у Львові, а один з основників є сьогодні почесним Капітаном — “Морським Вовком” на цьому особливому святі, що саме відбувається. Андрій відкрив очі і побачив лави морських пластунів у білих берегах обабіч щогли і стернового кола з іконою святого отця Миколая — опікуна українських моряків. Поруч стояли пластові капеляни, що посвячували оба чорноморські прапори, біля яких були прапороносці, по трьох з обох куренів. Стояли вони з ясними обличчями, а на сильних дрючках були затиснені пальці в білих рукавичках...

Андрій вперше у своєму житті задривав зі зворушення. Затиснув кулаки, немов ті прапороносці, бо він знав і глибоко цинив ту тверду постанову — гасло моряків “Навігаре нецесе ест, вівере нон” (Плавати конечно, жити ні). Коли хорунжі складали присягу, його уста вимовляли слова, що різбилися твердою постановою в його душі... Він пам’ятатиме їх до смерті... “Даю пластове слово чести, що цей повірений мені Вами, друзі, прапор Пластового Куреня “Чорноморці” зберігатиму в пошані, належній Пластовій Ідеї та Українському Пластові”... Ця небуденна подія, що її Андрій пережив, зродила сильні постанови у його пластовому серці. По повероті додому вписав до свого щоденника великими чіткими буквами:

У 65-ліття Української Пластової Організації “ПЛАСТ” піднесення українських національних прапорів на Чорноморській Фльоті, у 60-ліття Української Державности, у 50-ліття заснування 19-го Куреня УСП “Чорноморці” у Львові, у 35-ліття постанови Української Повстанської Армії в Україні, у 25-ліття оснування 25-го Куреня УСП “Чорноморці” в Німеччині я був свідком величньої події, яку запам’ятаю на все життя. Жалую, що не було зі мною всіх друзів пластунів... Посвячувано на вітрильному кораблі чорноморські прапори двох Куренів Морського Пластування. Я був свідком, коли піднесено на щоглу знамено Української Чорноморської Воєнної Фльоти, що колись гордо маяло в чорноморському порті Севастополь, на кораблі “Святий Юрій Побідоносець”, коли дано наказ о годині 16-й 29-го квітня 1918-го року:

“ФЛЬОТІ ПІДНЕСТИ УКРАЇНСЬКИЙ ПРАПОР”...

Це були хвилини, що наповнили мене великою вірою, що подія ще раз прийде, і буду молитися словами наших пластових капелянів у тому святковому дні.

“Пошли благодать Пресвятого Свого Духа на ці прапори, на ці ікони і на ці українські морські пластові знамена, зроблені на славу Твого Пресвятого Імени, на честь многотрадальної Матері нашої України та українського морського Пласту. Подай щедрю благодать слугам Твоїм пластунам чорноморцям та всьому Пластовому Братству, щоб ці пластові прапори були страшні для ворогів та проганяли їхні товпища... І щоб були почуті моління Пластунів Чорноморців і щоб вони одержали від Тебе обіцяні добра, що їх Ти приготував Своім вірним...”

ПРО ПЛАСТУНОК, ЩО РОЗПОЧАЛИ ВОДНЕ ПЛАСТУВАННЯ

Пластунни на вітрильнику.

Фото ст. пл. Роми Сохан

Наші читачі напевне подумають, що тут мова про “Чорноморські Хвилі” — курінь УСП-ок, що постав 1960 року в США.

Але ні, ми хочемо подати дещо із споми-нів першого Начального Пластуна Сірого Ле-ва про пластунок в Україні, що таки дійсно перші почали займатися водним пластуванням.

Був це за інформаціями Сірого Лева, курінь УСП-ок "Дністрянки", зорганізований у 20-тих роках з юначок двох куренів Тернополя і Рогатина. Провідницею куреня і ентузіасткою цієї ідеї була молода, активна пластунка-вірлиця Галя Мороз з Тернополя. Спонуку до створення цього курення дала радше ідея визвольної боротьби України, як захоплення водним спортом. Ініціаторки уважали, що до визвольної боротьби треба включити якнайширші маси жіноцтва, зокрема молодого. До визвольної боротьби треба і знання водного діла, отже "йдім слідами Олени Степанівної" — хорунжої УСС, слідами Ольги Басараб — активного борця в УВО. І тому "Дністрянки" хотіли ставати нарівні з чоловіками добрими плаваками, гребцями, керівниками веслових і моторних човнів тощо. Тому "Дністрянки" зорганізували вліті 1930 року, зараз таки після заснування куреня, свій перший водний вишкільний табір у Монастирці над Дністром (на місці, де перед ними таборували "Чорноморці"). Вони залишили для пластунок деякі свої штари, човни і польові варстати для направи суден, але все це під дівочими руками, хоч вони не були до того звикли, набрало не тільки більшого чару, але й значно поліпшилося.

Коменданткою того табору була молоденька ст. пл. Галя Мороз, бунчужною ст. пл. Іра Гладка, а інструкторами ст. пл. С. Семенюк з Рівного, який мав до того діла польський державний вишкіл, і ст. пл. В. Сліпко "Чорноморець", як теж інші члени 10 Кур. УСП-ів "Чорноморці". Опікуном табору був сктм. Леонид Бачинський.

Вишкіл ішов більше ніж успішно: стилеве плавання, скоки в ріку з човнів, веслування одиноко, парами чи більшою дружиною, робота у варстаті, біля утримання помостів, біля шатер, власна кухня. Учасницями табору були юначки з Тернополя і Рогатина. Табір мав материнську опіку власниці недалекого маєтку в Ісакові Марії Дворянин, яка часто відвідувала табір, служила порадою, харчами і приймала таборовичок у своєму домі. За це та за інші добрі діла Пласт наділив її пластовою "Свастикою вдячності" і титулом "Добродія Пласту".

Після цього першого вишкільного водного табору пластунок, мабуть, таки зараз восени того ж року ст. пл. Галя Мороз виїхала на студії до Відня і там несподівано померла на удар мозку. Смерть її вкрила на довгі роки смутком усіх, хто знав цю енергійну, але й

таку приятну й лагідну пластунку та її прив'язання до Пласту.

Так подає про початки водного пластування пластунок Сірий Лев у своїх споминах у 1957 році. На закінчення пише Сірий Лев, що Галю Мороз варто було б зробити патронкою куреня пластунок, а особливо такого, що займається водним пластуванням. На жаль, його бажання досі не сповнилося.

Із спомину "Чорноморки", посвяченого ст. пл. Галі Мороз, 1957 рік.

Усміхнися!

Книжки рухаються

Коцюбинський приїхав до Львова. Володимир Гнатюк, бажаючи сказати йому щось приємне, мовить:

— А ви знаєте, Михайле Михайловичу, що останнім часом ваші книжки у нашій книгарні почали живіше рухатися.

— Ну що ж, я дуже радий, що і галицькі миші мають літературний смак.

Купно і продаж реальностей
Оцінка (валюація) реальностей
Аранжування, купно і продаж
мортгеджів
Загальна асекюрація

R. CHOLKAN & CO. LIMITED
Realtor — Insurance Agent
527 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 532-4404
2336 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5555
4984 Dundas St. W. Etobicoke — Tel.: 236-2666
INSURANCE:
2336-A Bloor St. W. — Toronto — Tel. 763-5666

ПОПУЛЯРНІСТЬ ПИСАНКИ НЕ МАЄ МЕЖ

Справді розголос про українську писанку набрав в американському світі такої ширини і популярності, що проламав традицію Великодня.

Тепер уже наші прегарно розмальовані писанки, як також інструкції, як їх робити, розходяться серед чужинців не лише у весняно-великодньому сезоні, але дослівно цілий рік.

Ось напр. ми знайшли в передріздвяному часі у найбільше відомому часописі "Нью-Йорк Таймс" оце оголошення на інструкції, як писати писанки, з рисунком завішеної на ялинці писанки.

**learn
to make
Ukrainian Holiday Eggs**

А ще далеко перед Різдвом славна виріб-ня карточок і паперових прикрас "Голлмарк", яка вже раніше випустила тричі у великод-

ньому сезоні картки з відбитками наших писанок у кольорах та пояснення до них, кинула на ринок нову складанку з 11 узорами українських писанок на вирізьбленій мисці. Складанка має назву "Українське народне мистецтво" та коштує 5,50 ам. доларів. Має вона 20 3/8 цм величини у промірі та складається із 500 частинок. У поясненні поданно, що складанка представляє справжні українські писанки із збірки Анни Гричко-Чупило, коротко як їх робиться та їхній символізм.

У лютневому виданні Альманаху збирачів п. н. "Френклін Мінт" 1978 р., що появляється у Пенсільвенії, бачимо знову довгу статтю на тему великодніх писанок та їхнього значення в поодиноких народів. У ній підкреслено мистецтво саме українських писанок якнайкраще та найстарше, а під великою барвистою знімкою писанок подане пояснення, що писання писанок перенесли з України тепер українські біженці на захід.

Ми певні, що з цьогорічним Великоднем знову зацвітуть своїм мистецтвом і красою наші писанки у нових журналах, виданнях і картках американців, як також на виставках і в музеях.

Юначки і юнаки, реєструйте, де знаходите писанки, і подавайте нам — це ж бо наявний доказ, що українська писанка добуває західний світ!

Щоб забезпечити єдність нам потрібно!

Націю вільних громадян

Як народ вільних громадян, ми реалізуємо потенціал кожної індивідуальності, яка бажає щось досягти. Свобода, це одна з основних засад нашого великого народу, це ідеал, який кожному канадцеві нагадує, що він має рівні можливості в цій нашій країні.

Демократичну націю

Ми, канадці, користуємося привілеями життя в демократії. Це умови, які багатьом, менше щасливим народам відмовлені. Ми віримо, що демократія—це одна з важливих основ цього великого народу. Але демократія, це не лише форма уряду. Вона несе за собою значні права і обов'язки. Наприклад, право громадян мати доступ до інформації, вибирати уряди, які їм до вподоби, визначати закони, які їх стосуватимуться. Зі свого боку, уряд зобов'язаний розуміти потреби і прагнення кожного. Таке розуміння необхідне в нашій країні і в цій великій демократії.

Двомовну націю

Наша двомовна країна користується двома офіційними мовами—англійською та французькою. Це значить, що всі громадяни мають право мати стосунки з урядом, ними вибраною мовою, а разом з цією політикою канадцям прислуговує свобода вибору діяти в одній чи другій мовах.

Багатокультурну націю

Один з елементів, який пожвавив велике зростання та життєздатність цього народу, це те, що люди різнорідних культур можуть співіснувати гармонійно в інтегрованому суспільстві. Уряд це знає та підсилює цю дійсність своєю політикою багатокультурності. Ця політика забезпечує канадцям можливість зберігати свої вартості та культурну спадщину, щоб канадці зуміли зужити ці таланти та вміння на власну користь, та на користь громади й країни. Багатокультурність—це основа розбудови нації, яка дає кожному нагоду бути повноцінним і докладати свої зусилля до зростання і життєздатності Канади.

...і порозуміння одного з одним

Канади

Багатокультурність

ЄДНІСТЬ ЧЕРЕЗ ПОРОЗУМІННЯ.

Honourable Norman Cafik
Minister of State
Multiculturalism

L'honorable Norman Cafik
Ministre d'Etat
Multiculturalisme

Параскевія (Ася) Чмола

Життя — неначе нитиця рон —
тане чудове й пахуче, а часто тане нолюче...
Життя — немов приплив і відплив моря —
— приходить і відходить...

3 січня ц. р. в Боффало Н. Й. відійшла на Вічну Ватру св. п. пл. сен. — дружина спів-основника Пласту, скавтамастра і організатора — піонера перших пл. таборів на Соколі в Україні, полковника Українських Січових Стрільців, проф. українських шкіл Івана Чмоли, якого большевицько-московський кат арештував, вивіз і напевно замучив, бо він пропав назавжди.

Покійна Ася народилася 1895 р. в Рокітні на Харківщині. Її рід козацький Мокроус виводився з чернігівських полковників. Дитиною виростала вона на хуторі в Пархомівці, де батько її був завідуючим цукроварні; середню школу закінчила в місті Охтирка. У Києві студіювала та закінчила Комерсійний Інститут, і ці роки — це пробудження будови й закріплення Української Народної Республіки, це боротьба українських військ з больш. бандами, це трагічно геройські Крути. Крім праці в українському міністерстві, вона як медсестра опікувалася хворими та раненими українськими вояками. Дружила з гуртом високих українських старшин Січових Стрільців, як полк. Євген Коновалець, полк. Андрій Мельник, полк. Іван Чмола та інші, які, як вона сама часто висловлювалася, полонили її душу зовнішньою елегантністю, тонкою інтелекцією, високою культурою, а передусім посвятою великій ідеї будови Української Самостійної Держави.

По закінченні визвольних змагань молодий старшина Іван Чмола перебивається до Києва, забирає суджену Асю і через Прагу — Відень вони продістаються до Галичини, де в 1921 р. поселяються в місті Яворові. Він працює вчителем української гімназії (географія, руханка), покійна провадить кухню для студентського гуртожитку. У 1930 році вони переїжджають до міста Дрогобича. Українська гімназія в Яворові та Дрогобичі завжди були сілню в очах польського уряду та поліції, так що дому Чмолів не оминали часті поліційні труси, а то й арешти включно з вивезенням до польського концентраційного табору в Березі Картузкій. Однак пластова праця набирає розмаху і сили. У першому пл. таборі на "Соколі", де проф. Іван Чмола був комендантом,

Сл. п. Ася Чмола

покійна Ася часто залюбки вибирається зі своїм чоловіком чи групою пл.-студентської молоді на довгі прогулянки з табору вліт, а взимі, на лещатах в чудові карпатські гори. У таких пл. прогулянках багато учасників не витримувало проби сильної волі, обов'язковості й дисципліни, але ті, що залишилися, були вже гідними називатися пластунами. Як активна, повна енергії пластунок, Ася брала участь у пл. обласній зустрічі в 1926 р. біля скель "Бубниша", в Підлютому, Старяві на горі "Ключ" і Маківці, де відбувались нац. здвиги.

У 1930 р. вона стає співосновницею І-го куреня ім. Ст. Тисовського, де її чоловік був першим курінним.

22 червня 1941 р. большевицькі "визволителі" переводять в Галичині масові арештування. Такої масівки вивозу зазнало місто Дрогобич, де жертвою став проф. Іван Чмола, за яким пропав слід.

Від того часу життя покійної Асі, мов у пісні, на білому полотні мережиться різними красками... З великого жалю й туги душі мережить вона вишивку стало й безперервно, все іншу й іншу... все кращу... Нею ділить дальшу долю свого життя, в німецьких таборах і в Боффало аж до часу, коли тяжка хвороба її обезсилила.

І справді ніхто!... Ніхто не має стільки чудових вишивок, як "Баба Ася"... А глянувши на це пребагате мистецтво, скільки там краси любови по втраті чоловіка й батька... любови до двох синів і рідних... і скільки там

Дім сл. п. Асі Чмоли у Бoffало, США

кольору важкого смутку, жалю і страждання, захованого гарячою сльозою, якої ніхто й ніколи на її обличчі не бачив, бо вона міцно вірила, що він ще живе... що він ще колись повернеться. А він... не вертався.. аж до хвилини, коли в тяжких болях хвороби, у снах ставало наче краще й легше, і вона, шукаючи його з погідною й лагідною усмішкою, тихо заснула... і ніби шепнула, держачись за руку... "мені вже добре і я щаслива, бо я на Вічній Ватрі серед тих самих старшин, що були у Києві. Тут є також Дрот, Цюпа, Сірий Лев, тут є моє щастя!... є той, якого я довгими роками содівалася... шукала..."

Чудові квіти, а особливо чорнобривці пишались перед хатою, де проживала покійна Ася. Вони, мов зарум'янені, усміхнені личка пл. новацтва (так говорила), мандрували рівними рядочками, так що проїжджаючи люди любовались їхньою красою. Вліті свій городець, а в ньому різні квіти "Баба Ася" любила понад життя. Від ранку до пізнього вечора вона дивлялася, з ними розмовляла... Зимові дні їй вечорі вишивала, викінчувала шити киттарі для пластунок, вчила гаптування, а головне зачитувалася українськими книжками.

Такою була св. п. пл. сен. Ася Чмола... — Матінкою двом синам, доброю "Бабою-Голубкою" внукам та невісткам, Добродійкою-Бабусею добрим приятелям. Її добродійство життя проявлялося прикладом наслідування людини надзвичайної великої скромності і праці, людини спокою, терпеливості та любови рідних і рідного народу.

Покійна — це приклад української жінки-страдальниці, яка вміла гідно переносити хрест свого нелегкого життя аж до останнього віддиху.

Похоронено її на кладовищі св. Матвія в Бoffало в навечір'я Христового Різдва. В часі похоронних відправ члени пл. станиці в пл. одностроях взяли участь, а станичний пл. сен. Ярослав Пришляк при відкритті домовини накреслив життєвий шлях Покійної. Присутні відспівали зворушливе пл. "Ніч вже йде." Про Покійну в церкві говорив о. дек. д-р. Павло Івахів, над могилою в імені української громади і УКК прощав д-р Мих. Лоза. Останній салют — звіт в імені статичної старшини, всього членства та від І-го Куреня УПС передав пл. сен. Я. Пришляк.

ВІЧНА ЇЇ ПАМ'ЯТЬ!

Бoffало, 2 лютого 1978 р. Братчик Славко.

А ЯКЕ ДОБРЕ ДІЛО ВИ ЗРОБИЛИ?

Цьогорічна зима була важка і гостра на північній півкулі, а особливо в Північній Америці, де живе більшість наших читачів. Сніговії, морози, повені, брак палива — все те навістило більшість пластових осередків у США від Лос-Анджелесу до Нью-Йорку. Щоденні газети були в зимових місяцях повні описів проблем і людських переживань з цього приводу. А вже зокрема багато писалось про людську жертвовність, готовість допомогти іншому, а навіть про тихе геройство у рятуванні жертв сніговій, повені чи вогнів.

З-поміж десятків знімок із преси з ілюстраціями цих доказів добрих діл і поміччю ближньому ми вибрали один, такий добре знаний пластунам. Хто ж бо з пластунів не знає того "доброго діла", що стало вже предметом постійних дотепів, а саме "переведення бабуні

через дорогу". А на цій знімці справді й таке бачилося на вулицях Нью-Йорку, та ніхто не сміявся з молодого людини, що допомагала цій старушці перейти розтоплений сніг.

Отож остання зима давала нагоду щоденно до добрих діл, і так хотілося б знати,

що ви, юнаки і юначки, доброго в тому часі зробили? Чому не було в нашій пресі ніодної згадки про "добре діло" пластунів, а стільки було нагод його зробити? А може ми помиляємося, і ви багато їх зробили? Напишіть "Юнакові" про це, а негайно помістимо!

ІЗ ПЛАСТОВИХ ЗАЙНЯТЬ

ТЕРЕНОВИЙ МАРШ п. н. "МАНДРІВКА ПО КРИМУ І ПРИЧОРНОМОРСЬКІЙ НИЗОВИНІ"

Марш призначений для більшої кількості учасників, яку треба поділити на дві групи:

- А. менше заавансовані,
- Б. більше заавансовані.

Кожну групу поділити на гуртки. Гуртки випускати з одного місця що 10 хвилин. Група А мандрує по Криму, група Б по Причорноморській низовині. Обі групи зустрічаються в Перекопській шийці.

Група А.

Юнаки йдуть за знаками аж до Херсонесу (по дорозі дати листи-шифри або інші завдання з пластових вмілостей).

Минають такі міста: Керч, Федосію, Алупку, Ялту, Херсонес.

(Назву кожного міста видрукувати на твердій текстурі і подати короткі відомості про нього. Напр. "Керч" — головне місто на керченському півострові. Осередок продукції заліза, центр рибної промисловости Криму.)

У Херсонесі захований лист, який дає вказівки, щоб іти на північ через Симферопіль до Перекопської шийки. Тут кожний гурток відповідає на питання запитника — питання зв'язані із морською тематикою маршруту. Напр.: Як називається столиця Криму? Де лучиться Кримський півострів із сходулом України?

Група Б.

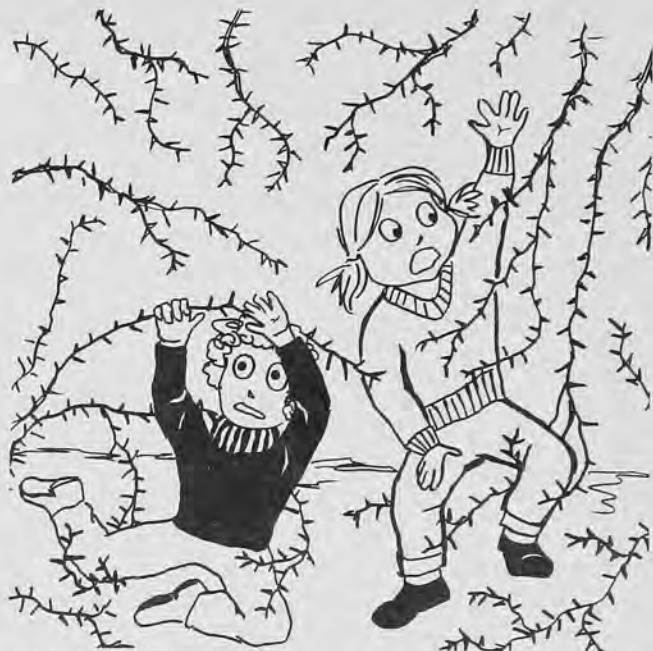
Юнаки йдуть за знаками до Галацу. По дорозі лист. У Галаці другий лист із вказівками, як іти до Одеси за азимутом. Між Галацом і Одесою минають Білгород. В Одесі третій лист.

Далі минають: Ольвіопіль, пороги Богу, Миколаїв. Приходять до Перекопської шийки.

Усі міста виписані із поясненнями, як у групі А.

У Перекопській шийці відповідають на питання запитника.

Завваги: Обидвом групам дати по дорозі ви-

конувати різні завдання і з пластових вмілостей, як картографія, орієнтація, перша допомога.

Трасу і азимути треба визначити перед маршем.

Із видання КПС у США "Юнацькі ігри", автор пл. сен. Н. Соневицька

Усміхнися!

Воли і коні

У Криворівню приїхали львівські літники, щоб побачити Коцюбинського. А він з Гнатюком сидить на веранді. Адвокат висловлює своє захоплення творчістю Коцюбинського.

— А прекрасні ваші твори ми добре знаємо. Наприклад, "Хіба ревуть воли..."

— Я не про воли, а про коні писав.

— Не розумію. Коні ж не ревуть,

— Ну, і що з того? Коні не винні.

ДЕЩО ПРО ТАБОРОВИЙ ВИРЯД ЮНАЦТВА НА МПЗ-1978 В АЛБЕРТІ

Програма МПЗ-78 охоплює різні елементи, між ними однотипне таборування серед "дикої" природи в горах західної Канади. Тому дуже важливе, щоб кожний учасник і учасниця прибули на МПЗ-78 з добрим таборовим вирядом. В цій статті подаємо список потрібного особистого та гурткового виряду, як теж деякі завваги про його придбання. Кожний юнак і юначка, пакуючись на МПЗ-78, повинен мати наступне на увазі:

1. В час МПЗ-78 місце таборування буде змінюватися кілька разів, тому необхідно, щоб увесь виряд був спакований в один наплечник, з еwentуальним додатком одної невеликої ручної торби. Пам'ятайте, що виряд, включно з шатрами, доведеться не раз носити з місця на місце, і тому він не повинен важити більше, ніж ви можете піднести.
2. Підтабори розвідувачів і скобів та вірлиць зокрема матимуть багато мандрівон з повним таборовим вирядом і з приділеним харчем.
3. Нижчеподаний список — це основні речі. Кожний пластун і пластунка може взяти зі собою ще додаткові речі — лиш треба пам'ятати, що все доведеться носити.
4. У горах вночі температура часто буває між 0 і 5 ступенів Цельсія (32-40 Фаренгейта), і тому дуже важливе мати теплий одяг (свєтер і куртку) та теплий спальний мішон.
5. Місця, де будемо табувати, звичайно не матимуть будинків, в які можна б сховатися в часі дощу тощо. Тому треба спакувати всі свої речі, особливо одіння, в непромокальнї (пластикові) торбини, заки спакуете їх в наплечник. Не менш важливо мати непромокальнє опанування на спальний мішон, бо ледве чи є щось менше приємного, ніж в зимну нічку трястися в мокрім спальнїм мішку.

При виборі виряду виринають звичайно ось такі питання: яке шатро чи який спальний мішон найкраще купити, скільки на це видати грошей та де це найкраще можна набути.

При вирішенні цього добре триматися засади, що краще раз присвятити справі більше часу добре оглянути можливий вибір виряду в різних крамницях та вкінці купити доброї якості виряд (нехай й не найдешевший), ніж щороку купувати нове "дрантя". Очевидно, що немає змислу переплачувати й купувати непотрібно вибагливий люксовий виряд.

Для прикладу: спальні мішки можна купити за \$15.00, але теж і за \$150.00. Сто п'ятдесят доларовий "спімішон" напевно буде доброї якості і такий, що в ньому юнак чи юначка зможе спати на снігу на північному полюсі. Але влітку таборовик буде часто в ньому прити.

ШАТРА. (Одне шатро на дві особи)

Шатро найкраще купувати таке, що послужить на постійні, як теж і на мандрівні табори. Шатро повинно бу-

ти легне (до 10 фунтів), зроблене з тривкого матеріалу, так званого "ріп стап найлон" з додатковим верхнім покривалом, т. зв. Fly Sheet, яке служить за головний дах, що охороняє шатро і таборовиків перед дощем. Коли ставити шатро, цей дашок мусить бути прикріплений над шатром, а ні в якому випадку не може доторкати шатра. Значить, саме шатро має охороняти від вітру і комах, а дотатковий дашок від дощу.

На дві особи треба шатра принаймні величини 7'x 7'x5' (так зване "Three man tent", або навіть й трохи більшої). Таке шатро повинно завжди мати підлогу, сітку при вході, всі шнурки стовпчики та кілки (найкраще алюмінієві).

Ціна такого шатра буде між \$35 і \$50, включно з другим дахом та всіма згаданими додатками. (Очевидно, можна купити собі шатро без другого даху й доробити собі його з міцного пластику).

МІШКИ ДО СПАННЯ

В основному є два роди мішків, виповнені пухом, — це легші і дорожчі, та виповнені полієстром, тяжчі, але дешевші. Одні і другі вповні задовільні для таборування вліті. Головне щоби вони були виповнені принаймні двома фунтами (краще 2 і 1/2 р.) пір'я або грєма фунтами "полієстру". Дуже важливе, щоб спальні мішки не були наскрізь прошиті, бо це означатиме, що місцями не буде жодної ізоляції.

Дуже побажано, щоб мішон мав (а як не має, то слід доробити) внутрішнє "простирано", яке можна відчепити і окремо випрати. (Але й цілий мішон повинен бути такий, щоб його можна випрати в машині до прання чи дати до чищення).

Спакований мішон не повинен важити більше ніж 5 (п'ять) фунтів. Кошт закупу \$30. 00 — \$50.00, (більш чим \$50.00 ні в якому випадку не варта видавати).

Завваги:

1. Деякі крамниці продають уживані військові пухові мішки. Якщо вони в доброму стані (а це треба точно перевірити) і не коштують більше чим \$40.00, то їх варто купити.
2. Число журналу "Consumer Reports" за червень 1977 має добру інформативну статтю про спальні мішки.

МАТРАЦИ

Найкраще купити міцний, легкий матрац до надування. Пластикові ("vinyl"), хоча дешеві, зате мало що варта. Не багато більше вартують т. зв. "bubble pads" чи тонкі підкладки з пластмаси ("foam rubber"). Одне і друге забирає багато місця, а спати на них не надто вигідно.

На жаль, міцний і легкий матрац до надування не завжди легко знайти. Стандартні, зроблені з гуми і цельти — добрі, але дуже тяжкі, а це фатальне на мандрівку. Тому краще купити міцні й легкі, зроблені з найло-

ну і гуми, хоч вони звичайно дорожчі. Все ж таки, коли юнак чи юначка буде його вживати впродовж 4-5 років, тоді варта його придбати.

Завваги:

1. Не купуйте надто великого матраца.
2. Купіть такий, що можна його латати, і купіть латки та клей.
3. На постійні табори можна взяти польове ліжко, т. зв. "safari cot", але на мандрівку це зовсім непрактичне.

НАПЛЕЧНИКИ

В основному є два роди наплечників:

- а) Найлонові наплечники на алюмінієвій рамі.
- б) Цельтові "рукзаки" зі або без металевої підпори на бедра.

Тепер найбільш популярні наплечники типу "а". Вони особливо підходять до мандрівок, бо легкі і вигідні.

При купні перевірте, чи паски, на яких наплечник прикріплений до рами, міцні, і чи шлейки мають м'які підкладки. Побажано мати на spodі рам "поличку" на шатро або мішок до сну.

Тип наплечника "б". Вигідний на водних таборах, бо зручніше його виласи у човен. Варто перевірити, чи металеві підпорки (рамы) можна витягати, бо це дуже нерішуча примета.

МАНДРІВНІ ЧЕРЕВИКИ

Це, мабуть, найважливіша частина вряду мандрівника. Мандрівні черевики повинні бути шкіряні, сягати вище кісток та мати грубу підошву пригоду до мандрування по кам'янистому терені.

За такі черевики можна заплатити до \$50.00, але є теж задовільні, багато дешевші. Дуже важливо купити черевики кілька тижнів перед табором і їх "входити".

ІНШЕ

1. Сокири

Найкраще, щоб обух і держак (голівка і ручка) були зроблені з одної частини сталі. (Зломані сокири з дерев'яними держаками це часте явище на таборі). Побажане, щоб лезо сокири мало піхву.

2. Лопати

Тепер є в продажу такі, що складаються з трьох частин. Вони легкі і зручні до пакування та коштують \$5 до \$10.

3. Пластовий ніж

Треба, щоб пластовий ніж мав охорону на пальці між лезом і ручкою та щоб мав добру шкіряну піхву із застібною на руці, бо його можна легко згубити в мандрівці через ліс чи через хащі.

4. Менажки, горнятка

Найкраще взяти невелику, глибшу і як можливо поливану риночку з ручкою і більше металеве поливане горнятко (або із грубого пластику) — та ложку. Те і пластовий ніж — це все, що на таборі потрібне. Дешеві, алюмінієві, т. зв. "mess kits", які всюди продають, не варта, бо є дуже плитні і мають слабкі ручки або тільки дряпані вішани.

Вони дуже нестабільні, і через те все з них висипається або виливається.

5. Дошовини

Найкраще мати дошовин з легкого матеріалу (найлон або гумована бавовна), не пластикові (вайніл) чи з важкої гумованої целюти. Теж краще мати комбінацію блузки і штанів, ніж одну плахту (т. зв. "пончо"), бо їх можна вдягнути частинами, як треба.

6. Особисте одіння

Крім повного пластового однострою треба мати теплий светер і куртку (вітрівку). Для мандрівки лісом і хащами й на холодну погоду треба мати довгі штани. Крім того: зміну білизни та шкарпеток, соняшні окуляри, головне одіння з прикриттям вух (гірське сонце може болюче спалити шкіру), легкий спортовий одяг, "тенісівки" та купелевий одяг.

7. Різні речі

Прибори до миття, прибори до направи одення та вряду, трохи шнурка та туалетного паперу, сірники, бандажі, мазь від сонця, компас, прибори до миття посуду.

Лямпа на батареї, нотес, олівець і пляшка на воду.

СПІЛЬНИЙ ВИРЯД ГУРТКІВ

На МПЗ-78, як і в багатьох таборах, основна таборова одиниця — це гурток. Кожен гурток мусить прибути на МПЗ-78 готовим до самостійного таборування.

Включно з приправою власного харчу, який отримає з головного магазину. Крім особистого вряду кожного таборовика, гурток повинен мати наступний спільний виряд:

1. Металеву решітку, розміру 3 на 2 або кілька грубих (1/2" до 3/4" в промірі) залізних штаб (яких 8, по 3 завдовжки) для будови польової кухні. Така решітка чи штаби слугують на те, щоб на них покласти баняки над вогнем, і тому вони повинні бути настільки великі та міцні, щоб утримати два казани, наповнені водою.

2. Два казани, об'ємом 1.5 до 2 галонів, з міцно припасованими покривками та добрими ручками, щоб їх можна легко забрати з-над вогню. Велику сновороду для смаження сала, яєць чи іншої поживи для цілого гуртка. Дві великі ложки та черпак для роздачі харчу, ножини до стругання картоплі, відкривач до консерв і прибори до миття казанів (драчки, порошок і митки).

3. Посуду для ношення та зберігання води — найкраще 1.5 гальоновий збірник з пластмаси (увага: якщо купуєте новий, то кілька разів перетримайте в ньому воду й добре сполосіть, щоб позбутися особливого цієї посудини запаху).

4. Пилку, у формі луна, яких 3 стопи завдовжки. Кожен досвідчений таборовик знає вартість доброї, гострої пилки для різання дерева й перевагу її в цьому над сокирами. Не купуйте дешевих і надто малих (трикутних) пилон, бо вони мало що варті.

5. Одну сокиру середньої величини (з ручкою не менше 2 стопи завдовжки) для колення дерева на вогонь тощо. Краще мати одну таку більшу сокиру, ніж багато малих одностопових. Не забудьте теж пильника чи наменя для гострення сокири.

6. Мотузок для в'язання таборових споруд, принаймні два сорти: тонший (біля $\frac{1}{8}$ " у промірі) та грубший (яких $\frac{1}{4}$ " у промірі).
7. Целту 10 на 15, яку можна б розтягнути над кухнею чи використати для проведення зайнять під час дощу.
8. Гуртнову аптеку, яка мусить включати різного роду

бандажі й масть на малі рани (провід кожного підтабору буде мати більшу аптечку з різними ліками, тому гурткам не доцільно привозити надто вибагливу аптечку.)

9. Туалетний папір та принаймні одну лопатку.

Важливо, щоб кожний гурток добре позначив весь свій виряд, щоб його можна було легко розрізнити від виряду інших гуртів.

Мандрівна крізь лісисті долини нам'яної диної природи в південно-західній Алберті

УВАГА — Юнани — Юначки — УВАГА

Пластовий Загін "**Червона Калина**" влаштовує
СПОРТИВНО-ВИШКІЛЬНИЙ ТАБІР (СВТ)
 для юнаків і юначок
 від 22 липня до 5 серпня 1978 р.
 на "Вовчій Тропі"

У програмі:

Лучництво, рұханка, стріляння, плавання
 Легка атлетика: біги, стрибки, мети,
 стусан кулею

Ігри: копаний м'яч, відбиванка, стук-пук,
 кошівка, метавка
 Оплата: 140 дол. Кількість учасників обмежена

По інформації звертатися до:

Orest Kebalo
 143-20 84th Ave.
 Jamaica, N. Y. 11435
 (212) 526-7105

Rostyslaw Dekajlo
 42-22 194th St.
 Flushing, N. Y. 11358
 (212) 357-5721

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА "САМОПОМІЧ"

в Пасейку

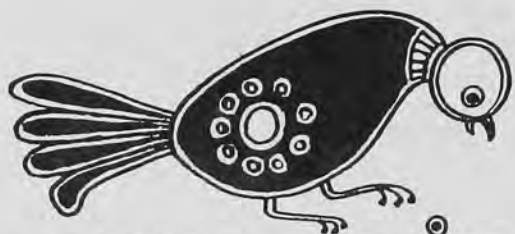
237 Hope Avenue

Passaic, N. J. 07055

tel. (201) 779-9581

Години урядування: Понеділок і п'ятниця 7-9 веч. Середа 10-12 перед пол.

Ощаджувати та позичати найнорисніше в Українській Кредитовій Кооперативі
"Самопоміч" в Пасейку
 Дивіденда — 6%

ХРОНІКА

ПЛАСТОВІ ТАБОРИ У ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

“Верховина” — це пластова оселя в Північній Валії, Великобританія. Виглядом вона трохи нагадує Вовчу Тропу в США, особливо там, де направо з соняшної поляни видно гори Кетскіл. Коли ви в'їжджаєте на Верховину, то відразу направо побачите розкинені пагорби Валії, над якими ліниво пересуваються хмари, заслоняючи пластунам сонце. У місяці серпні тут з'їжджається пластова молодь цієї країни на табори.

Табори відбуваються так, як і в інших країнах. Вони підготовляють молодь до здобуття вмілостей з практичного пластування та тих пунктів, які важко перевести в містах. Під проводом кваліфікованих виховників пластуни слухають цікаві гутірки про Україну, про наших друзів в Україні, які караються в тюрмах за те, що вони українці, за те, що говорять по-українському, за те, що борються за права України і людини.

Щоб зберегти рідну мову, пластуни у вільному світі намагаються здобути якнайбільше знання її та щоб вільно нею володіти, бо як інакше можна буде розговоритися з пластунами з Німеччини, Франції чи Бельгії, які разом з ними таборують?

Переживань, звичайно в таборі багато, про них повинні розповідати самі учасники, а я хочу поділитися з Вами думками одного юнака-прихильника, який приїхав на табір з Франції.

Він називається Лесик Плющ і йому 12 літ. Стрункий, бліде личко... На збірках його легко впізнаєте, бо він єдиний у довгих штанах. Він бере активну участь у всіх зайняттях, стоїть у черзі до кухні за їжею, мие свою менашку, грає копаного м'яча, ходить на прогулянки, а найбільше, здається, любить ватри, які роблять на нього велике враження. Очі його тоді горять, немов сама ватра, і пильно слідкують за кожним виконавцем, а малі долоні щиро плещуть.

Учасники вишню під час гутірки

Обговорення зайнять

Учасники на мандрівці

А мені особливо цікаво було довідатися від Лесика, що він думає про Пласт та про пластовий табір. Може, і вам буде цікаво. Послухайте!

Питаю: Що було причиною, що ти вступив до Пласту?

Відповідь: Мені подобалася програма Пласту. Це найліпша організація, яку я бачив.

Перед обідом

П.: Де ти вступив до Пласту?

В.: У Франції.

П.: Як там відбуваються зайняття?

В.: У нас є гурток, який складається з трьох членів. У кожну суботу ми збираємося разом і відбуваємо свої зайняття.

П.: А що ви робите на зайняттях?

В.: Вчимося історії України і Пласту. Переглядаємо точки з практичного пластування, а також ходимо на прогулянки.

П.: Як тобі тут у таборі?

В.: В головному табір мені подобався, але є і проблеми, такі як українська мова і інші.

П.: Скажи, чим ти цікавишся?

В.: Я займаюся фехтуванням, а думаю студіювати мікробіологію.

Лесик виглядає з-поза ст. пл. Петра Нострюна — нурінного вишню

П.: Чи вибираєшся і на другий рік до табору?

В.: Я маю надію, що й далі буду їздити до пластових таборів. Я б хотів поїхати на табір до США або Канади, тому що це країни, де найбільше українців, і тому я сподіюся, що саме там є найліпші пластові табори.

Щоб Лесик міг поїхати до табору, а також бути на МПЗ в Алберті, Канада, він потребуватиме Вашої допомоги, тому пам'ятайте, що "пластун помагає іншим", і подавайте свої поради. Лесик — син відомого дисидента Леоніда Плюща, якому вдалося недавно вирватися з родиною із Советського Союзу.

Подруга Слава

ЗИМОВИЙ ПОХІД

Ой, юначко, юначе! Певно дивуєтесь, що це таке може бути: "Зимовий Похід"? Дозвольте, щоб я вам про це розповів.

Зимовий похід — це те саме, що зимовий табір. Тільки тан собі його назвав 23-ій нуринь УСП-ів "Червона Калина" у минулому році в Гантері.

"Червона Калина" — це давній та славний пластовий загін, що складається з куренів старших пластуників і сеніорів, які зокрема плекають старі козацькі традиції.

"Зимовий Похід" був одинадцятим з черги зимовим табором "Червоної Калини". Він відбувся в Гантері від 25-го до 31-го грудня 1977 р. у приміщенні заїзду-мотелю "Марічна". Щоб бути учасником табору, юнан або юначка мусіли мати закінчену першу юначню пробу і відбуті принаймні два юначні табори.

Провід табору приїхав до Гантеру в сам день Різдва (за новим календарем), де їх щиро привітали власники мотелю п-во Лампіни. Табір розміщено так, що пластуни жили в кімнатах внизу, а пластуни на поверсі. Погода в часі табору була прекрасна. У день учасники саннувалися і їздили на лещатах. Цілі години проводив табір на зимових спортових зайняттях, а передусім на лещетарських з'їздах на відомій в Гантері горі.

Тому, що таборовини мусіли самі придбати харчі та зварити, усі учасники були втомлені, але ніхто не нарівав. Радості й приємності зимових спортив, товариство, а передусім лещетарювання винагороджували цілий труд і всі невигоди.

Їзда на новзанах і гра гоней були ще однією великою атракцією. У

часі табору поділено учасників на дві групи: завансованих лещетарів і початківців. Інструктором був бунчужний табору ст. пл. Ю. Чировський.

Одного вечора відбулася унікальна гра гоней без освітлення. Глядачі певно дивувалися, як грачі бачили м'ячин і самі себе. Хоча це була повня, то все ж таки не було досить ясно. Вислід змагу був 10:2 на користь хлопців. Однан усі грали дуже обережно і ніхто не поналічився.

З дня на день мінялася програма зайнять, залежно від погоди. І хоча вона назагал була гарна, то все ж одного дня було холодніше, а другого тепліше. Вечорами влаштовано вогнини зі співами й гумором.

У п'ятницю 30-го грудня відбувся прощальний вечір із спеціальним меню і всі пішли спати думне, дуже пізно.

У суботу закрито й зліквідовано табір і по полудні всі роз'їхалися.

Невдачею табору було незадовільна кількість учасників. Багато згошених відмінали свій приїзд в

останній хвилині, спонусившись нагодою ванацій на Фльоріді. Але їх зустріла заслужена "нара". Погода на Фльоріді в тому часі була зимна і на диво погана.

Тепер плянується вже зимовий табір на чергову зиму і придумується багато несподіванок.

Снобі!

ст. пл. Роман Я. Пиндус, ЧН

ГУРТОК "РАННЯ РОСА" в ЕДМОНТОНІ

Сидять внизу зліва: Даруся Градюк, Уля Трильовська, Соня Бурак; стоять зліва: Ксеня Маринян, Дарна Ковальчук, Аня Бумбан, пл. сен. Ірина Онуферко (впорядниця)

Великою несподіванкою для нас була хвилина, коли зв'язова пл. сен. С. Трильовська викликала цілий наш гурток під час станичної збірки 21 січня ц. р. Наш гурток "Рання роса" одержав призначення за пластову поставу й успішне самостійне здобування II проби.

Ми перейшли до юнацтва в листопаді 1974 р. Першою нашою впорядницею була ст. пл. Ксеня Скрипник. Першу пробу здобули ми на Святі весни 1975 р. Під час "Тижня Пластуна" 1977 р. дві юначки з нашого гуртка здобули II пробу, а три — I пробу 21 січня 1978 р. Усі ми були на таборах кожного рону, а також були на крайових таборах і на зустрічі з нагоди Олімпіади в Монреалі. 1976 р. Плянуємо бути на МПЗ цього року.

Пл. розв. Дарія Градюк

ВЕСНЯНКИ-ГАЙВКИ

Гаїлки належать до дуже давніх високомистецьких творів наших предків. Вони були основою найбільшого свята — воскресення весни-літа. Це свято було повне радості й віти. Люди тішилися перемогою світла над тьмою, життя над мертвістю та добра над злом. Вони не були звичайна гра-розвага, а були чарівні, магічні дії, анти-молитви. Наші предки пробували цими похвальними піснями та магічними рухами прихилити до себе добрі сили, а злі відвернути.

Виводили гаїлки на могилах, на роздоріжжях, в галях, в лісах. Шанували ними покійників, як добрих духів, і заворожували бога сонця, небо, воду і вогонь.

Веснянки-гаїлки були і розвивалися також і після прийняття християнства, бо в гаїлках були мотиви близькі всім часам. Магічне й чародійне значення цих поезій втратилося, веснянки сприймали люди згодом як мистецькі твори повні любови, краси, життя молоді. Виводили гаїлки біля церкви, а не біля води, чи в лісах і галях.

Сьогодні всі милуються гаїлками, бо вони творчість весни, а весна — це час радості, всього живого, час надії і віри в добро, воскресення природи.

Веснянки-гаївки можна поділити на дві групи: гаївки дохристиянські і похристиянські. До першої групи належать: філософські (Кривий танець), символічно-мітологічні (Коструб-містерія), хвальні (Горобчик, Перепілочка), родинні (Вінок, Діброва), жарти-жартівливі, за померлих тощо.

До похристиянських гаївок належать з християнською тематикою (Кострубонько, Барвінок) та історичною (Воротар, Викуп дівчини). Більшість веснянок можна легко пояснити, на-

приклад: Кривий танець — це рух сонця на небі, зміна пір року, народження життя та смерть. Все тече безупину й кінця, і людина намагається пізнати де кінець тому "кривому танцю" життя. Огірочки — це гаївка з магічними рухами, якими просять про добрий урожай. Рух руками вгору до сонця дає образ рослини, що швидко росте вгору. Шум — це образ зеленого лісу, що вже збудився з зимового сну, повний весняної сили. В лісі молодь знаходить щастя формування молодих подруж.

Хоч веснянки-гаївки дуже старі, український народ їх не забув, і ми далі під час Великодня їх виводимо, пленаємо чудову традицію.

Уже кілька років рік за роком наш Курінь ім. Уляни Кравченко в Едмонтоні виводить веснянки-гаївки у нашій пл. домівці для дітей, молоді і старшого громадянства. З цієї нагоди добровільні датки з вступів ми даруємо на пресфонд "Юнака".

Гаїлки підготувала пл. сен. Ольга Логвиненко з допомогою ст. пл. Галини Саварин. Юначки приготували перекуску — паску з маслом і чай. Був гарно прибраний вербою, писанками і пасною стіл. Заля робила приємне, святкове враження.

Почалося свято тим, що на прохання нашої зв'язкової пл. сен. О. Логвиненко, пл. сен. о. Тарнавський разом з усіма присутніми відспівав "Христос Воскрес". Усім свято подобалося. Цього року підготовляємося знову до звеличання Великодня гаїлками.

Пл. розв. Таня Тодосійчук, Едмонтон

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО У СТАНИЦІ ДЕНВЕР

Листопадове Свято Пластової Станиці в Денвері, Колорадо, відбулося 12-го листопада 1977 року на терені стейтового парку для таборування біля Бленговн, Колорадо.

У святі та заняттях взяло участь усе пластуство від сеніорів до новаків включно.

Ось на знімці ч. 1 пластуни розвідувачі Марко Івашко і Юрій Коваль відчитують зі завзяттям компас.

На знімці ч. 2 бачимо ст. пл. Д. Фіглюса, пл. розв. М. Івашна і нована Марніяна Федущана при сигналізації.

Змагання із знання першої допомоги — це частина Листопадового Змагу. На знімці ч. 3 лежить "важно поранена" пл. Таня Прокоп, а біля неї показують своє знання пл. розв. М. Івашко, Ю. Коваль і новак М. Федущан. З цікавістю приглядається новак Лев Кропив'янський і

з права вгорі пл. розв. Левко Колодій. Пл. сен. Арета Колодій (станична) і пл. сен. Ждана Федущан, здається вдоволені перебігом змагу і тому так усміхаються.

Знімки винонала ст. пл. Нсеня Одежинська

ЧИ ЗНАЄТЕ???

— Що найвищою горою на світі не є Мт. Еверест! На Гавайських островах є гора, що називається Кауна Кеа, і вона є 643 стопи вища від Мт. Евересту. Кауна Кеа має 13,784 стіп понад рівнем моря, а 16,000 стіп під водою — отже дійсно вона має висоту 29,784 стопи.

— Що кити, які не можуть віддихати у воді, мусять виринати що 20 хвилин на поверхню. Вони мають ніздря на вершку голови, щоб могли краще віддихати, як виставлять лише голову над водою.

— Що найглибше місце океану є біля Філіпінських островів і має 31,600 стіп.

— Що ви можете означити вік риби, якщо почислите через побільшаюче скло, скільки зарисів є на кожній лусці. (Але ніколи цього не робіть із своєю золотою рибкою в акваріумі. Золота рибка вмирає, коли діткнутися її луски!)

Ваші заощадження складайте, а позички на всякі потреби беріть у фінансовій установі, що їй на ім'я:

УКРАЇНЬСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА "САМОПОМІЧ" У ДІТРОЙТІ

ТРИ БЮРА ДЛЯ ВАШИХ ПОСЛУГ

НА ЗАХОДІ МІСТА

7346 Michigan Avenue

At Tarnow

Detriot, Michigan 48210

Tel.: 841-2390

У ВОРРЕНІ

28792 Royan Road

Warren, Michigan 48092

In The King Plaza Just South of 12 Mile Rd.

Tel.: 573-7074

ГОЛОВНЕ БЮРО

11838 Jos. Campau Avenue

Hamtramck, Michigan 48212

Tel.: 891-4100

Щадіть — Позичайте — Обезпечуйтеся.

І знову юнажки з Сіракуз...

Дорогі Подруги й Друзі!

В прилозі пересилаємо банковий переказ на дол. 100 — на Пресфонд «Юнака». Ці гроші заробили ми на курінному різдвяному ярмарку, і як щороку, так і цього року, частину доходу призначили ми на наш юнацький журнал.

Скоб!

За Курінний Провід:

пл. вірл.

Наталка Шпізка

курінна

пл. сен. Марія Логаза

зв'язкова

пл. вірл.

Ліда Гвозда

писар

Сердечна подяка працюючим і завжди щедрим на добрі вчинки Юначкам і їх зв'язковій пл. сен. Марії Логазі за їх черговий дар на пресфонд «Юнака». Реданція

АРКА ЗАХІД

це не лише модерна українська книгарня і крамниця гарних подарунків, але також справжній осередок обслуги українців Торонта й околиць.

- книжки, часописи і журнали;
- грамофонні пластинки, радіоприймачі, друкарські машинки;
- різьба, кераміка, картини, кришталі, порцеляна, полотна і нитки "ДМС" до вишивання, вишивки, жіночі хустини;
- великий вибір гарних дарунків на різні okazji;
- висилка пакунків в Україну.

ARKA WEST
2282 Bloor St. West
Toronto, Ont.
M6S 1N9, Canada
Telephone: 762-8751

- Продаємо "МІЙ ПЕРШИЙ СЛОВНИК", ціна \$6.00 з додатком коштів пересилки.
- БУКВАР МАРІЇ ДЕЙКО, ціна \$4.00 і кошти пересилки.

"ЛІСОВІ ЧОРТИ" ДБАЮТЬ ПРО ПЛАСТОВЕ ВИДАВНИЦТВО

Багато разів і впродовж довшого часу застановляли-ся філадельфійські члени куренів УСП і УПС "Лісові Чорти" над тим — в який спосіб придбати фонди, щоб допомогти пластовому видавництву. І врешті придумали. За почином пл. сен. д-р. О. Чернина на його фермі, що рівночасно є і його мешканням, відбулася 14 січня 1978 року дуже своєрідна імпреза. Коротко можна її назвати бенкетом Лісових Чортів. Але такий бенкет це не смокінги й довгі сунні, не за столами з суворими то-вариськими правилами, а радше свобідна формою і лег-ка змістом товариська зустріч.

Молодші і відважніші мали нагоду погуляти по сві-жому снігу, чи то на власних ногах, чи то на моторових снігових санях; менше відважні й старші грілися біля ватрану, а всі разом з повноправними та майбутніми "чор-тесами" приємно гуторили, колядували та на всякі інші лади скріпляли товариські зв'язки.

"Панський пир" обійшовся зовсім недорого — бо по \$25 від пари, пів ціни від "холостяків", а для студіюючих половина від повищих цін. Коли зважити, що прибули всі старі "фаміліанти" (крім одного, що його звалили інфлю-енца) та більшість молодих — то успіх був повний — не тільки моральний, але й матеріальний. Бенкет приніс су-му \$389.50, яна призначена на пластовий видавничий фонд. Господарі пирю ще додатково причинилися до ма-теріального успіху тим, що уфундували цілу вечерю — а вне "чортеси" подоносили різні смаколики на пере-куску, закуску та солодке.

Очевидно, "многолітствія" господарям, а зокрема господині, були не рідні і дуже заслужені. А всім іншим, з якими ділимося цими новинами, банаємо і дуже до-раджуємо зорганізувати і на своїх хуторах подібні ім-прези, а дохід з них переслати на пластовий фонд.

Завжди помисловим і чутливим на потреби Пласту "Лісовим Чортам" і "Чортесам" та зокрема ініціаторові цікавого "бенкету" філадельфійських членів ЛЧ УСП і УПС найсердечніша подяка. Реданція

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

Українського Робітничого Союзу

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ПЕРЕДОВОЇ БРАТСЬКОЇ УСТАНОВИ
УКРАЇНСЬКИХ ЛЮДЕЙ В КАНАДІ І АМЕРИЦІ

Модерні — першої класи — забезпечені поліси на життя; Допомога оквалічним і немічним членам; Стипендії і сти-пендійна допомога студіюючій молоді у вищих школах; Дитячі підприємства, таборування і Курси Українознав-ства; "Народна Воля", "Форум" журнал молоді в анрлій-ській мові і відпочинкова оселя "Верховина".

По ближчі інформації пишть або телефонуйте до місцевих секретарів і організаторів УРСюзу; до його головного орга-нізатора на Канаду Анатолія Білоцерківського на адресу: 490 Oka St., LaSalle, Quebec, Canada, Tel. (514) 366-1775 або до Гловної Канцелярії УРСюзу — 440 Wyoming Ave., Scranton, Pa., U.S.A. Tel. (717) 342-0937.

Шановний Читачу!

Багато з вас знає, що цього місяця минає рік з дня прийняття нового канадійського Акту про Громадянство. І діла в минулому році було насправді не мало.

Починаючи з 15 лютого 1977 року, більш ніж 200,00 чоловік подало заяви на громадянство. Як міністер відповідальний за громадянство, я дуже радий, що стільки людей виявило свою віру в Канаду, прийнявши рішення приєднатися до нашого демократичного суспільства, ставши громадянами Канади. Також дуже радісно для членів Парламенту бачити, що їх робота у проведенні Акту про Громадянство зустріла такий значий відріх у народі.

За новим Актом про Громадянство, до кожного хто бажає стати громадянином Канади, ставляться однаково справедливо. Деякі пункти закону, що мали тенденцію дискримінувати жінок, ліквідовано. Багато людей на статусі "прийнятих імігрантів" цінять той факт, що тепер вони можуть подавати заяви на громадянство лиш по 3-ох роках життя у Канаді. Зараз вже признано, що канадський Акт про Громадянство є одним з найпрогресивніших та найсправедливіших законів про громадянство в сучасному світі.

Дехто з тих, що подали заяви на громадянство у минулому році, зустріли затримку у Судах Громадянства, що пояснюється значним числом одержаних аплікацій. Я хочу подякувати цим людям за їх терпеливість, також запевнити всіх аплікантів у тому, що все можливе робиться для того, щоб прискорити цей процес.

У цю першу річницю Акту про Громадянство я хотів би скористати з нагоди привітати всіх тих, хто стали громадянами Канади цього року. Я поздоровляю всіх вас із рішенням приєднатися до нас і рости разом, як громадяни Канади.

Ваш щиро,

Yours sincerely,

John Roberts

СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЮНАКА",

що вплинули до 10 березня ц. р.

США:

Філядельфійські члени куренів УСП і УПС "Лісові Чорти" з бенкету, що відбувся 14 січня ц. р. на фермі пл. сен. д-ра О. Черняка з метою придбати фонди на "Юнака", "Готуйсь" і "Пл. Шлях". 389.50

28-й Курінь УПС-ок "Верховинки", США, в пам'ять св. п. Богдана Бідяка, чоловіка їхньої подружки

Нусі Бідяк 165.00

Членки 34-го куреня УПЮ-ок ім. 500 Героїнь з Кінгіру, Сіранузи, прихід з різдвяного базару 100.00

Членки куреня УПС-ок "Перші Стені", США, замість квітів на могилу св. п. Петра Шарка, батька їхньої подружки пл. сен. Терешки Бень 75.00

Пл. сен. Ярослав Пришляк, Боффало як нев'янучий вінок на могилу св. п. пл. сен. Асі Чмоли 25.00

Пл.сен. Христина Турченюк, Елкінс Парк, замість квітів на могилу св. п. Володимира Хоми, чоловіка подружки Стефи 15.00

Члени куреня УПС-ів ім. Григора Орлика, Чікаго по \$5.00 10.00

Ст. пл. Аскольд і Арета Бук; Ст. пл. Марія Леськів — Філядельфія

Пл. скоб Борис Гудзяк; пл. юн. Марко Гудзяк; п. Ярослава Гудзяк, — Сіранузи — разом 25.00

Пл. юн. Ірина Нога, Норт Маямі 3.00

США разом \$ 807.50

Канада:

Члени куреня УПЮ-ок ім. Уляни Кравченко, Едмонтон, прихід з великодних ягідок 113.00

Пл. юн. Андрій Мончак, Ля Саль 10.00

Канада разом \$ 123.00

США і Канада разом \$ 930.50

Німеччина:

Пл. сен. Василь Ісаїв, з Дружиною, Аахен, в річницю смерті св. п. д-ра Леоніда Романовського 115.00

● Усім жертводавцям складалемо на цьому місці нашу щирю подяку за їхні датки на пресфонд "Юнака". Ці датки допомагають нам у великій мірі продовжати наше видавничче діло.

Як нев'янучий вінок на могилу

св. п.

пл. сен. АСІ ЧМОЛИ

дорогої Добродійки-Бабусі

складаю \$50.00 на пресовий фонд "Юнака" і "Готуйсь"

пл. сен. Ярослав Пришляк, Боффало, США

В пам'ять

св. п.

БОГДАНА БІДЯКА

Чоловіка подружки нашої членки Нусі Бідяк

складаємо \$165.00 на пресовий фонд "Юнака"

Членки 28-го Куреня УПС-ок "Верховинки", США, по \$25.00 — М. Лабунька, В. Старух;

по \$10.00 — О. Гной, О. Іваськів, І Куровицька, О. Лопатинська, Н. Самокіш, Н. Титла, М. Ярош;

по \$5.00 — К. Воловодюк, Л. Зелін, Л. Кульчицька, О. Кузишин, І. Мадай, Л. Стасюк, Л. Черник, Д. Шуст, Л. Юзенів.

Замість квітів на могилу

св. п.

мгр-а ПЕТРА ШАРКА

Батька нашої дорогої приятельки

й подружки з куреня "Перші Стені" Терешки Бень

складаємо \$75.00 на пресовий фонд "Юнака"

Оксана Волчук, Люба Крупа, Ада Осінчук, Оля Парубчан, Слава Рубель, Неля Сохан, Дада Франкен і Очка Шипайло.

В болючу річницю смерті

св. п.

д-ра мед. ЛЕОНІДА РОМАНОВСЬКОГО

складаємо 55.00 нім. марок на пресовий фонд "Юнака"

пл. сен. Василь Ісаїв з Дружиною, Аахен, Німеччина

Замість квітів на могилу

св. п.

ВОЛОДИМИРА ХОМИ

Чоловіка подружки Стефи з куреня "Буриверхи"

складаю \$15.00 на пресовий фонд "Юнака"

пл. сен. Христина Турченюк, Елкінс Парк, США

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.
ПЛАСУНИ і ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?

ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!

Шадити щоденно учись!

Як будеш студент,

Той доляр, той цент

Тобі допоможе колись

Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ "Самопоміч" платить 5½% ДИВІДЕНДИ.
- КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ
власниками якої є
Анна і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

Праця і ощадність забезпечать
Вашу майбутність!

Пластуни і Пластунки,
учні свято-миколаївських шкіл,
складайте свої ощадності у

СВЯТО-МИКОЛАЇВСЬКИЙ КРЕДИТОВИЙ СПІЛЦІ.

Спільна приміщується в будинку
Вашої школи і є відирита від
год. 10 до 1 по полудні.

4 Bellwoods Ave., Tel.: 366-4529
Toronto, Ont. M6J 2P4

„ПОСІБНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО“

можна набути

- в Канаді: у Адміністрації
„Юнака“:

„Yunak“ — Magazine,
2150 Bloor St. W.

Toronto, Ont. M6S 1M8 Canada

ЦІНА — \$9.00

**Друкарня
КІЇВ**

виконує
всі
друкарські
роботи.

Друкуємо
● книжки
● часописи
● летючки
● афіші
● весільні
запрошення
● фірмові
друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 363-7839
860 Richmond St. West, Toronto 2-B, Ont.

Хто з Вас подорожує

- літаком ● кораблем ● поїздом ● автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати
безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро
МАРКІЯНА КОГУТА

і
ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2150 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 4V7, Canada

RETURN POSTAGE GUARANTEED

Ціна: \$1.00

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

“... виховання — це надавання думкам і почуванням якогось напрямку”, — каже Олександр Тисовський-Дрот. Пластова преса саме й сприяє виконанню цього завдання.

Читайте ж і СВОЄЧАСНО передплатуйте свої журнали!

ГОТУЙСЬ — журнал новачок і новачоків та дітей до 12 року життя;

ЮНАК — для пластового юнацтва й загалу української молоді;

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ — журнал дорослого членства Пласту, Пластприяту і загалу батьків, які цікавляться вихованням і громадськими справами.

● Присилайте передплати 3 ПОЧАТКОМ КОЖНОГО РОКУ (до 1 березня!), бо своєчасні передплати уможливають дешевшу пересилку журналів.

● Надсилайте дописи (хроніку, знімки, “молоде перо”, ілюстрації тощо), діліться своїми зауваженнями щодо змісту і вигляду журналів, втримуйте зв'язок з редакціями. Ставайте співучасниками пластового самовиховання.

БОРСУК

ІЖАК

КАЖАН

БОБЕР

САЙГАК

ЛИС

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

ВЕДМІДЬ

ВОВК

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ОЛЕНЬ